

— Dhr. v. Riel Natuurinstituut Heiloo cie 19-6-23  
— Bijdrage aan commissie — uitg. punten  
g b p

Notitie en visie inzake Groenbeleidsplan Heiloo

Geacht College, geachte commissieleden

Mijn naam is Anton van Riel, 40 jaar werkzaam en wonend in Heiloo, spreekt ook in als universitair docent ecosysteemdynamica en (onder andere) voorzitter van het landelijk Natuur Instituut.

Naast kleinschalige projecten in de regio zoals het langdurig beheer van een Braille-Blindentuin en Ecologisch Park in Alkmaar (De Heukelshof), de Kinderboerderij in Heiloo en de Eendenkooi in Castricum is het Natuur Instituut in Nederland werkzaam met vele ecologen, natuurgidsen en vrijwilligers rondom grote bestuurlijke vraagstukken. Pragmatische vragen afkomstig van Gedeputeerden of Wethouders, zoals:

- \* kan de kokkelvisserij verdwijnen uit de Waddenzee?
- \* waarom sterven in de provincie Drenthe de meeste bijenvolken?
- \* wanneer moeten windmolens worden stilgezet in verband met zeldzame vleermuizen bij Urk?
- \* hoe kan de nieuwbouwwijk Twuyverhoek (gem Langendijk) aangelegd worden ondanks de grote populatie rugstreeppadden?
- \* hoe kan de aanleg van de Oosttangent in Heerhugowaard door de Waarderhout heen worden gemitigeerd?
- \* vijf jaar geleden kregen we het verzoek van B&W Castricum om een "plan van aanpak" te maken in verband met ecologie en biodiversiteit.

Over het groenbeleidsplan heb ik de volgende opmerkingen:

### 1. Deskundigheid

Het ontbreekt in de BUCH overduidelijk aan deskundigheid op het gebied van ecologie. Dat blijkt niet alleen uit de groenbeleidsplannen (en de kritiek hierop in deze commissie op 5 juni jl. ) Dat blijkt ook in de praktijk. Twee voorbeelden:

\* Als er monitoring plaatsvindt om het beheer van ecologisch groen te evalueren ingezet in 2022 is het niet deskundig om vlindertrajecten van 100 meter te kiezen en 1 traject uit te zetten op de boulevard van Egmond aan Zee. Toen ik vorige week de uitvoerder van dit project sprak zei hij: "Het is bar en boos met de vlinders dit jaar, je ziet bijna niets" Waarop ik vroeg: "Is het beheer dan zo slecht?" Het antwoord: "Welnee, dat heeft niets met beheer te maken."

\* Als er ecologisch beheer wordt ingezet door middel van schapen, kom ik vijf jaar geleden al met een WUR-rapport op tafel, dat aantoonde dat het inrasteren van schapen er voor zorgt dat de biodiversiteit hard achteruit gaat. Waarop het hoofd groen van Regio-Zuid zegt: "Zie je nu wel, nu lees en hoor je het eens van een ander". Waarop de dienstdoende ambtenaar (de heer van het Veer) zegt: "Niets mee te maken, het is mijn baan om met schapen bezig te zijn en dus ga ik hier gewoon mee door." Zelfs als BUCH-personeel uit Heiloo bidt en smeekt om dit niet in te zetten in de mooiste groenparel van Heiloo in de Zuiderneg (namelijk een groot veld met orchideeën en Parnassia's) wordt dit daar toch in gang gezet. Aan twee gemeenteraadsleden (heren Michel Engelsman – Heiloo 2000 en Peter Soonius D'66) heb ik de effecten van deze destructie onlangs laten zien; ze zijn zich een bult geschrokken.

### 2. Plan van aanpak

Dat begint vrijwel altijd met een natuurwaarde-kaart. En net als een pizza begin je bij de bodem. In deze natuurwaardekaart kijk je naar aanwezige waarden van flora en fauna, waar liggen kansen?, waar zijn ecologische wensen? Maar ook, wat zijn de (on)mogelijkheden als we kijken naar onze portemonnee. Een groenbeleidsplan heeft altijd te maken met het beschikbare budget. Het Natuur Instituut staat dan ook altijd met twee benen op de grond. Een voorbeeld van zo'n natuurwaardekaart (gemaakt voor de gemeente Alkmaar) deel ik straks uit.

### 3. Uitgangspunten voor het Natuur Instituut

- \* Is Heiloo een plek waar flora en fauna prevaleert en o ja, daar tussen mogen ook mensen wonen? Of wonen hier mensen die graag groen willen zien? Maak als commissie en gemeenteraad duidelijk onderscheid tussen ecologische zones met ecologisch beheer en het "overige" stofferingsgroen.
- \* Stofferingsgroen kan worden beheerd via een zogenoemd beeldkwaliteitsplan. Door kwalitatieve keuzes bij de inrichting krijgt flora en fauna ook hier kansen. Tenslotte heeft iedereen recht op een fladderende vlinder in de achtertuin. Veel flora in het stofferingsgroen is nu van een ernstige monotonie en heeft een bijzondere lage waarde aan nectar en stuifmeel. (Narcissen scoren een 1 op een schaal van 1 tot 5. Lager kan niet)
- \* Stop met non-issues. Een voorbeeld. Het Natuur Instituut heeft al meerdere malen aan B&W van Heiloo gerapporteerd over de rugstreeppadden in de Boekelermeer. Conclusie: Ze zitten er niet! Nog meer geld daar investeren is niet doelmatig.
- \* Maak de bestaande ecologische verbinding robuuster die loopt van Natura 2000 gebied (PWN) via de Zeeweg en de Neggen naar het Heilooërbos. Samen met master-studenten ecologie hebben we ruim 15 jaar geleden een wetenschappelijk plan ingediend om de bestaande structuur rondom de Zeeweg terrestrisch te verbeteren, maar ook aquatisch door het beter benutten van duinrelwater, zoals in de "Schoonwatervallei" in Bakkum.
- \* Benut win-win situaties. De bewoners van de Zandzoom willen wonen, energie, recreatie, winkels, scholen, groen, enzovoort, maar ze hebben ook recht op mobiliteit. In gesprek met provinciale beleidsmedewerkers zijn er vele miljoenen euro's ter beschikking voor een "groene tafel" als de afslag A-9 wordt ingepast. Wegen verbinden mensen, maar wegen verbinden terrestrisch en aquatisch ook flora en fauna.
- \* Tot slot. Stop met amateurisme. Vraag wetenschappelijk advies. Er wonen in Heiloo een aantal wetenschappers -ecologen die zeker bereid zijn om -ook gratis- adviserende plannen te maken. Mijn oproep: laten we een groene tafel maken. Namens het Natuur Instituut wil ik daarin zeker een voortrekker zijn. Dit groenbeleidsplan is nog lang niet rijp om naar de raad te gaan.

Anton van Riel

Natuur Instituut  
mr. drs. A.M.H. van Riel MSc.  
Centrum Natuur Instituut  
Terborchlaan 201, 1816 LC Alkmaar  
06-169.85.558